TYCHY

GMINA MIASTA TYCHY
al. Niepodległości 49; 43-100 Tychy
tel. 32 776 33 33; fax 32 776 33 44
www.umtychy.pl; poczta@umtychy.pl
NIP: 646 00 13 450; REGON: 276255507
WYDZIAŁ KOMUNALNY OCHRONY ŚRODOWISKA I ROLNICTWA

Tychy, dnia 18 kwietnia 2024 r.

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi za rok 2023 na terenie miasta Tychy

Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi sporządzana jest zgodnie z art. 3 ust. 3 pkt. 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399) – dalej ucpg. Analizy dokonuje się w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.
Analiza została sporządzona na podstawie informacji pozyskanych ze sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmiot prowadzący punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz innych dostępnych danych wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym pozyskanych od podmiotu prowadzącego instalację mechaniczno biologicznej przeróbki odpadów, w której odpady komunalne (zmieszane, zielone, pozostałości z przetwarzania odpadów zmieszanych) zostały przetworzone.

Od początku 2023 roku system gospodarki odpadami komunalnymi prowadzony był w oparciu o obowiązujące akty prawne i dokumenty strategiczne, t.j.:

1. Ustawę z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2519 ze zm.),
2. Ustawę z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2022 r. poz. 699 ze zm.),
3. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. z 2017 r., poz. 2412),
4. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 stycznia 2013 r. w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości (Dz. U. z 2013 r., poz. 122),
5. Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 10 maja 2021 r. w sprawie selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz. U. z 2021 r., poz. 906),

Uchwały Rady Miasta Tychy regulujące funkcjonowanie systemu gospodarki odpadami w Tychach w roku 2023:

Lp.	Nr uchwały	Data	Przedmiot uchwały
1)	XXV/559/12	17.12.2012r.	W sprawie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne
2)	XV/245/15	29.10.2015r.	W sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi
3)	XVI/338/20	30.04.2020 r.	w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Tychy
4)	XVI/339/20	30.04.2020 r.	w sprawie sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi

5)	XXXVII/710/22	31.03.2022 r.	w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłaty za pojemnik lub worek o określonej pojemności
6)	XVI/341/20	30.04.2020 r.	w sprawie zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi
7)	XVI/342/20	30.04.2020 r.	w sprawie zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym
8)	XXXVII/711/22	31.03.2022 r.	w sprawie ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy, lub od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe
9)	XXXVII/712/22	31.03.2022 r.	w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi
10)	XXXVII/713/22	31.03.2022 r.	w sprawie wzoru e-deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi
11)	XVII/367/20	28.05.2020 r.	w sprawie zmiany Uchwały Nr XVI/341/20 Rady Miasta Tychy z dnia 30 kwietnia 2020 r. w sprawie zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi
12)	XVII/368/20	28.05.2020 r.	w sprawie zmiany Uchwały Nr XVI/342/20 Rady Miasta Tychy z dnia 30 kwietnia 2020 r. w sprawie zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym
13)	XVII/369/20	28.05.2020 r.	w sprawie zmiany Uchwały Nr XVI/343/20 Rady Miasta Tychy z dnia 30 kwietnia 2020 r. w sprawie ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy, lub od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe
14)	XVII/370/20	28.05.2020 r.	w sprawie zmiany Uchwały Nr XVI/344/20 Rady Miasta Tychy z dnia 30 kwietnia 2020 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi
15)	XVII/371/20	28.05.2020 r.	w sprawie zmiany Uchwały Nr XVI/345/20 Rady Miasta Tychy z dnia 30 kwietnia 2020 r. w sprawie wzoru e-deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi
16)	XXI/435/20	29.10.2020 r.	w sprawie zmiany Uchwały Nr XVI/339/20 Rady Miasta Tychy z dnia 30 kwietnia 2020 roku w sprawie sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi
17)	XXI/436/20	29.10.2020 r.	w sprawie zmiany Uchwały Nr XVI/340/20 z dnia 30 kwietnia 2020 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłaty za pojemnik lub worek o określonej pojemności

W 2023 roku kontynuowano funkcjonowanie gminnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi, t.j. przebudowanego i dostosowanego do gruntownych zmian wprowadzonych w ucpg w roku 2019, a także do bieżących wymogów i potrzeb mieszkańców Gminy Tychy.

Usługi odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie miasta Tychy w 2023 r. świadczone były przez konsorcjum firm:

1) MASTER Odpady i Energia sp. z o.o. z siedzibą w Tychach przy ul. Lokalnej 11 - **lider konsorcjum,**
2) REMONDIS sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Zawodzie 18, 02-981 Warszawa - **uczestnik konsorcjum,**
3) PREZERO Małopolska sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Kosiarzy 5a, 30-731 Kraków - **uczestnik konsorcjum,**

wybrane w przetargu nieograniczonym, zorganizowanym na podstawie art. 39 ustawy z dnia 11 września 2019 roku Prawo Zamówień Publicznych.

Zgodnie z wymogami art. 9tb ustawy ucpg niniejsza analiza obejmuje poniższe zagadnienia:

I. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Zgodnie z art. 9e ust.1 pkt. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 o utrzymaniu czystości i porządku w gminach podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości obowiązany jest do przekazywania odebranych odpadów komunalnych pozostałych po segregacji (zmieszanych) bezpośrednio do instalacji komunalnych.

Miejsca zagospodarowania odpadów komunalnych odebranych z terenu Gminy Tychy

1) **odpady komunalne zmieszane** – odebrane w ramach gminnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi zostały przekazane do instalacji mechaniczno- biologicznego przetwarzania odpadów (MBP), eksploatowanej w ramach Zakładu Kompleksowego Zagospodarowania Odpadów Komunalnych w Tychach przy ul. Lokalnej 11. Zdolność przetwarzania odpadów komunalnych w MBP wynosi 115 500 Mg/rok dla części mechanicznej oraz 42 000 Mg/rok dla części biologicznej,
2) **odpady zielone** odebrane w ramach gminnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi zostały przekazane do instalacji kompostowni odpadów, eksploatowanej w ramach Zakładu Kompleksowego Zagospodarowania Odpadów Komunalnych w Tychach przy ul. Lokalnej 11. Zdolność przetwarzania odpadów zielonych w kompostowni wynosi 15 000 Mg/rok,
3) **pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczone do składowania**, zostały przekazane do składowania na składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, położonym w Tychach przy ul. Serdecznej 100.

Podmiotem prowadzącym wymienione wyżej instalacje jest MASTER Odpady i Energia sp. z o.o. z siedzibą w Tychach przy ul. Lokalnej 11. Zdolność przerobowa instalacji MBP jest wystarczająca dla zapewnienia przetwarzania odpadów komunalnych zmieszanych i odpadów zielonych pochodzących z miasta Tychy. Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na którym unieszkodliwiane są pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych, posiada pojemność zapewniającą przyjmowanie odpadów, co najmniej do 2031 roku.
Ponadto odpady komunalne zmieszane, odebrane poza gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi zostały przekazane do: MBP – Zakład Gospodarowania Odpadami Komunalnymi sp. z o.o., PreZero Recykling Południe sp. z o.o. MBP – MPGK sp. z o.o. w Zabrzu, MBP – PTS ALBA sp. z o.o. ZPO Chorzów, ul. Brzezińska, MBP – BM Recykling sp. z o.o., odpady zielone do MBP – MPGK sp. z o.o. w Zabrzu oraz MBP-COFINCO-Poland sp. z o.o.

II. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

Moce przerobowe instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych w Tychach zapewniają niezawodne ciągłe oraz nieprzerwane zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu miasta

Tychy m.in. dzięki poczynionym w latach poprzednich inwestycjom. Ponadto w 2023 rok był kolejnym, w którym nie występował widoczny wcześniej wyraźny trend wzrostowy strumienia odpadów komunalnych.

III. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.

W 2023 roku koszty odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz gospodarowania odpadami (zbieranie, transport, przetwarzanie odpadów w procesach odzysku lub unieszkodliwiania) wyniosły 34.402.624 zł

Koszty utworzenia i utrzymywania Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych na terenie miasta, wyniosły 3.409.195 zł.

Wpływy z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi: 42.656.061 zł

Łączne wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarki odpadami komunalnymi: 39.421.728 zł.

IV. Liczba mieszkańców

Zgodnie z danymi pochodzącymi z ewidencji ludności, liczba mieszkańców miasta na dzień 31 grudnia 2023 r., wynosiła 113 513 osób, natomiast ze złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynika, że w Tychach zamieszkuje 113 026 osób.

Ze względu na strukturę zamieszkania, usługa odbioru odpadów komunalnych świadczona była wobec:

- 28 173 osoby zamieszkałe w zabudowie jednorodzinnej,
- 1 058 osób zamieszkałych w zabudowie wielorodzinnej,
- 49 322 osób zamieszkałych w zabudowie jednorodzinnej o charakterze mieszanym,
- 34 473 osoby zamieszkałe w zabudowie wielorodzinnej o charakterze mieszanym,

Z uwagi na rozbieżności w liczbie osób zameldowanych i zadeklarowanych jako zamieszkujące na terenie Gminy Tychy, prowadzone są sukcesywne działania w celu weryfikacji danych zawartych w deklaracjach i odniesieniem ich do stanu faktycznego skutkujące zwiększającym się odsetkiem osób objętych systemem gospodarki odpadami komunalnymi w stosunku do liczby mieszkańców miasta.

V. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu, których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12.

Obowiązujący w 2023 roku na terenie miasta Tychy systemem gospodarki odpadami obejmuje właścicieli nieruchomości zamieszkałych, niezamieszkałych oraz w części zamieszkałych, a w części niezamieszkałych. W związku z faktem, że właścicieli nieruchomości niezamieszkałych w 2023 roku nie obejmował obowiązek uczestniczenia w gminnym systemie gospodarowania odpadami komunalnymi, wykonywane były sukcesywne kontrole prowadzone przez Straż Miejską. Nie zaistniała konieczność wydania decyzji, o których mowa w art. 6 ust. 7 ucpg

VI. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy.

Z danych zawartych w sprawozdaniach sporządzanych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, wynika, że ilość odpadów komunalnych **odebranych** z nieruchomości objętych systemem (zamieszkałe i niezamieszkałe) wyniosła:

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Ilość [Mg]
20 01 01	Papier i tektura	433,380
20 01 02	Szkło	394,500
20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	2 464,640
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż	45,380

	wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	
20 01 39	Tworzywa sztuczne	582,770
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	4092,660
20 03 01	Zmieszane odpady komunalne	24 468,740
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	2 187,610
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny - popiół i żużel	977,260
20 03 99	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	107,570
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	3215,701
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	3301,480
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	65,760
15 01 07	Opakowania ze szkła	1936,650
	Razem:	**44 274,101**

W 2023 roku na terenie miasta funkcjonowały dwa Punkty Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK), które były zlokalizowane:

1) przy ul. Serdecznej,
2) przy ul. Dojazdowej

PSZOK-i prowadzone były przez firmę MASTER Odpady i Energia sp. z o.o. z siedzibą w Tychach przy ul. Lokalnej 11, na podstawie udzielonego zamówienia publicznego.
Ilość odpadów **zebranych** w PSZOK-ach, zgodnie z danymi podmiotu prowadzącego punkty zbierania, wyniosła:

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Ilość [Mg]
13 02 08*	Inne oleje silnikowe, przekładniowe	4,340
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	26,130
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	9,100
15 01 04	Opakowania z metali	7,960
15 01 07	Opakowania ze szkła	5,420
20 01 01	Papier i tektura	36,640
20 01 02	Szkło	3,020
20 01 10	Odzież	21,170
20 01 11	Tekstylia	0,58
20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,400
20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	16,320
20 01 31*	Leki cytotoksyczne i cytostatyczne	0,300
20 01 33*	Baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 lub 16 06 03 oraz niesortowane baterie i akumulatory zawierające te baterie	1,280
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	70,020
20 01 39	Tworzywa sztuczne	11,770
20 01 40	Metale	16,880
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	425,290
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	907,330
16 01 03	Zużyte opony	101,67
	Razem:	**1 665,620**
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	1 995,020

W wyniku zbiórki odpadów przeterminowanych leków, prowadzonej w aptekach, **zebrano**:

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Ilość [Mg]
20 01 31*	Leki cytotoksyczne i cytostatyczne	7,79

W wyniku zbiórki odpadów baterii prowadzonej na terenie budynkach użyteczności publicznej, **zebrano**:

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Ilość [Mg]
20 01 33*	Baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 lub 16 06 03 oraz niesortowane baterie i akumulatory zawierające te baterie	0,56

VII. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Zgodnie z informacją wynikającą ze złożonych sprawozdań sporządzanych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości oraz podmiotu prowadzącego PSZOK-i, ilość odebranych odpadów komunalnych zmieszanych oraz odebranych i zebranych odpadów zielonych, wyniosła:

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Ilość [Mg]
20 03 01	Zmieszane odpady komunalne	24 468,74
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji (odebrane)	4 092,66
	Odpady ulegające biodegradacji (zebrane w PSZOK-ach)	425,29

Wyżej wymienione odpady zostały poddane procesom przetwarzania w instalacji:

- zmieszane odpady komunalne (20 03 01) - w procesie odzysku R12 (wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1-R11) w MBP ZZOK – MASTER Odpady i Energia sp. z o.o., BM Recykling sp. z o.o., Instalacja Komunalna w Knurowie, FCC Śląsk Sp. z o.o. Zakład Mechaniczno-Biologicznego Przetwarzania Odpadów, Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o.
- odpady ulegające biodegradacji (20 02 01) - w procesie odzysku R3 (recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki - w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania) w: Instalacja papiernicza TOP Tychy, Kompostownia – MASTER Odpady i Energia sp. z o.o., Instalacja MBP – Master ZZOK, FCC Śląsk Sp. z o.o. oraz w procesie odzysku R12 (wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1-R11) w: Instalacja MBP – Master ZZOK, Sortownia Remondis sp. z o.o. Zakład w Pszczynie, FCC Śląsk Sp. z o.o. Zakład MBPO, Stena Recycling sp. z o.o.

W wyniku przetwarzania odpadów komunalnych w instalacji MBP, zostało wytworzonych 12 722,0999 Mg odpadów klasyfikowanych (pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych), które w całości zostały przekazane do składowania na składowiskach przy: ul. Jana Pawła II 10 w Bytomiu, ul. b.n. Kielcza-Zawadzkie, ul. Wojska Polskiego w Świętochłowicach, ul. Dębina 36 w Jastrzębiu-Zdroju, ul. Serdecznej 100 w Tychach, ul. Dworcowej w Krzanowicach, ul. Szybowej 44 w Knurowie, ul. Konwaliowej w Poczesnej, , ul. Grenadierów 21 w Sosnowcu, ul. Dworcowiej w Tworkowie

VIII. Uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.

Osiągnięty poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w 2023 r. przez Gminę Tychy – 35,00 %.

IX. Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

15969,2424 Mg odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy Tychy zostało przekazanych do termicznego przekształcania w Górażdże Cement S.A.. Stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy wynosi 33,66 %.

NACZELNIK
Wydziału Komunalnego,
Ochrony Środowiska i Rolnictwa
inż. Anna Walczecha